TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Trình Quốc hội kịp thời xử lý một số vấn đề liên quan đến sắp xếp tổ chức bộ máy nhà nước

16:38 12/02/2025

Tại kỳ họp bất thường lần thứ 9 diễn ra vào chiều nay (12/2), Quốc hội nghe báo cáo Tờ trình, thẩm tra về dự thảo Nghị quyết của Quốc hội quy định về xử lý một số vấn đề liên quan đến sắp xếp tổ chức bộ máy nhà nước.

Bộ trưởng Bộ Tư pháp Nguyễn Hải Ninh trình bày Tờ trình về dự thảo Nghị quyết của Quốc hội quy định về xử lý một số vấn đề liên quan đến sắp xếp tổ chức bộ máy nhà nước

Tạo cơ sở pháp lý thực hiện việc sắp xếp tổ chức bộ máy

Thừa ủy quyền của Thủ tướng Chính phủ trình bày Tờ trình về dự thảo Nghị quyết của Quốc hội quy định về xử lý một số vấn đề liên quan đến sắp xếp tổ chức bộ máy nhà nước, Bộ trưởng Bộ Tư pháp Nguyễn Hải Ninh cho biết việc ban hành Nghị quyết nhằm tạo cơ sở pháp lý thực hiện việc sắp xếp tổ chức bộ máy của các cơ quan nhà nước ở Trung ương và địa phương, qua đó xử lý kịp

thời các vấn đề phát sinh khi thực hiện sắp xếp tổ chức bộ máy nhà nước, tránh khoảng trống pháp luật, bảo đảm hoạt động bình thường, liên tục, thông suốt của bộ máy nhà nước và toàn xã hội; không làm gián đoạn việc thực hiện điều ước quốc tế, thỏa thuận quốc tế; bảo đảm quyền con người, quyền công dân theo quy định của pháp luật.

Quan điểm xây dựng Nghị quyết là thể chế hóa để kịp thời thực hiện chủ trương của Đảng về đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy nhà nước. Bảo đảm phù hợp với quy định của Hiến pháp và tạo cơ sở pháp lý cho hoạt động của các cơ quan, cá nhân có thẩm quyền sau khi sắp xếp tổ chức bộ máy nhà nước.

Việc đề xuất các quy định tại Nghị quyết phải rõ ràng, cụ thể, kịp thời xử lý được các yêu cầu cấp bách.

Đồng thời bảo đảm quyền con người, quyền công dân; tạo điều kiện thuận lợi cho cá nhân, tổ chức trong việc tiếp cận thông tin, thực hiện các quyền, nghĩa vụ và các thủ tục hành chính; không làm gián đoạn việc thực hiện điều ước quốc tế, thỏa thuận quốc tế và không làm ảnh hưởng đến việc thực hiện các cam kết quốc tế của Việt Nam.

Nghị quyết được xây dựng hiện có bố cục gồm 15 điều, xác định cụ thể phạm vi điều chỉnh bao gồm: Nguyên tắc xử lý; việc thay đổi tên gọi của cơ quan, tổ chức, đơn vị, chức danh có thẩm quyền; việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của cơ quan, chức danh có thẩm quyền theo quy định của pháp luật, của điều ước quốc tế, thỏa thuận quốc tế và việc xử lý một số vấn đề khác khi thực hiện sắp xếp.

Nghị quyết áp dụng trong các trường hợp thành lập, tổ chức lại (bao gồm việc sắp xếp, kiện toàn lại tổ chức các cơ quan dưới các hình thức chia, tách, sáp nhập, hợp nhất, chuyển đổi hoặc điều chỉnh chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn), thay đổi tên gọi, thay đổi mô hình, cơ cấu tổ chức, giải thể cơ quan để thực hiện chủ trương của Đảng về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả.

Quốc hội nghe báo cáo Tờ trình, thẩm tra về dự thảo Nghị quyết của Quốc hội quy định về xử lý một số vấn đề liên quan đến sắp xếp tổ chức bộ máy nhà nước

Đánh giá cao sáng kiến của Chính phủ trong việc xây dựng, trình Quốc hội ban hành Nghị quyết

Thẩm tra dự thảo Nghị quyết, Ủy ban Pháp luật tán thành sự cần thiết ban hành và đánh giá cao sáng kiến của Chính phủ trong việc xây dựng, trình Quốc hội ban hành Nghị quyết quy định về xử lý một số vấn đề liên quan đến săp xếp tổ chức bộ máy nhà nước.

Hồ sơ dự thảo Nghị quyết đã bảo đảm đây đủ theo quy định của pháp luật; dự thảo Nghị quyết đã được tiếp thu, hoàn thiện một bước theo ý kiến Kết luận của Ủy ban Thường vụ Quốc hội và ý kiến thẩm tra sơ bộ của Thường trực Ủy ban Pháp luật, đủ điều kiện trình Quốc hội xem xét, quyết định.

Đồng thời, Ủy ban Pháp luật tán thành việc xác định phạm vi điều chỉnh như quy định tại Điều 1 của dự thảo Nghị quyết là tất cả cơ quan, tổ chức có liên quan trực tiếp đến việc thực hiện săp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy nhà nước và bao quát đây đủ các trường hợp săp xếp tổ chức bộ máy nhà nước theo đúng chỉ đạo tại Nghị quyết số 18-NQ/TW, Kết luận số 121-KL/TW của Ban Chấp hành Trung ương và các kết luận, chỉ đạo của Bộ Chính trị, Ban Bí thư.

Đề cập đến các nội dung cụ thể của dự thảo Nghị quyết, đối với thẩm quyền xử phạt vi phạm hành chính, Ủy ban Pháp luật đề nghị Chính phủ quan tâm chỉ đạo các cơ quan có liên quan chủ động theo dõi, kiểm tra, kịp thời bổ sung nội dung

hướng dẫn về thủ tục đề nghị, phạm vi trách nhiệm của các cơ quan, cá nhân đề nghị và người có thẩm quyền ra quyết định xử phạt trong việc tiếp nhận, xử lý và xử phạt vi phạm hành chính tại khoản 2 Điều 8 nếu cần thiết để bảo đảm rõ ràng, thuận tiện trong quá trình thực hiện, hạn chế việc né tránh, đùn đẩy trách nhiệm, làm ảnh hưởng đến hiệu quả quản lý nhà nước.

Về việc xử lý đối với văn bản, giấy tờ đã được ban hành trước khi thực hiện sắp xếp, Ủy ban Pháp luật tán thành với các quy định như thể hiện tại Điều 10 nhưng đề nghị tiếp tục rà soát các vấn đề có thể phát sinh sau khi săp xếp tổ chức bộ máy nhà nước liên quan đến việc xử lý đối với văn bản quy phạm pháp luật, văn bản hành chính, đặc biệt là thẩm quyền sửa đổi, bổ sung văn bản quy phạm pháp luật đã được cơ quan, người có thẩm quyền thuộc đối tượng thực hiện sắp xếp ban hành trước đó để bảo đảm thuận lợi, hiệu quả, tránh lãng phí thời gian, công sức trong quá trình triển khai thực hiện.

Về trách nhiệm công khai thông tin, Ủy ban Pháp luật cho rằng để người dân, doanh nghiệp và các đối tượng khác có liên quan có thể tiếp cận, tra cứu các nội dung về sắp xếp tổ chức bộ máy nhà nước một cách thuận lợi, dễ dàng, cần quy định rõ bên cạnh việc công khai trên Cổng thông tin điện tử, Trang thông tin điện tử của cơ quan tiếp nhận chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn thì các nội dung liên quan đến trách nhiệm giải quyết, xử lý của các cơ quan thuộc chính quyền địa phương cần được công khai một cách tập trung tại Cổng thông tin điện tử của Ủy ban nhân dân cấp tỉnh, Ủy ban nhân dân cấp huyện và bổ sung quy định về trách nhiệm hướng dẫn cách thức liên thông, cung cấp, chia sẻ thông tin giữa các cơ quan để bảo đảm thực hiện yêu cầu công khai thông tin nói trên.

Về giải quyết các vấn đề phát sinh khi săp xếp tổ chức bộ máy nhà nước, Ủy ban Pháp luật tán thành sự cần thiết giao Chính phủ, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao xem xét, ban hành văn bản, giải quyết các vấn đề phát sinh sau săp xếp tổ chức bộ máy nhà nước thuộc thẩm quyền của Quốc hội để tăng tính chủ động, linh hoạt của các cơ quan trong việc kịp thời xử lý các vấn đề, tình huống phát sinh sau khi săp xếp mà chưa được điều chỉnh trong Nghị quyết.

Vẫn là nội dung trên, Ủy ban Pháp luật cũng cho biết, có ý kiến đề nghị xác định rõ thẩm quyền này chỉ áp dụng đối với các vấn đề phát sinh khi săp xếp tổ chức bộ máy nhà nước thuộc thẩm quyền của Quốc hội mà chưa được quy định, dự liệu tại Nghị quyết này hoặc đã được quy định tại Nghị quyết này nhưng không còn phù hợp với thực tiễn sau khi săp xếp tổ chức bộ máy nhà nước. Có ý kiến cho rằng, do đây là nội dung thuộc thẩm quyền của Quốc hội nên cần ban hành

văn bản quy phạm pháp luật, có thể theo trình tự, thủ tục rút gọn, để thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn này nhằm bảo đảm yêu cầu về tính minh bạch, kiểm soát quyền lực và tránh lạm dụng.

Về hiệu lực thi hành và thời hạn áp dụng Nghị quyết, bên cạnh một số ý kiến đồng ý với việc xác định Nghị quyết này có hiệu lực thi hành từ ngày 1/3/2025 như Chính phủ trình thì đa số ý kiến trong Ủy ban Pháp luật đề nghị quy định Nghị quyết này có hiệu lực thi hành ngay từ khi được Quốc hội thông qua để tạo cơ sở pháp lý càng sớm càng tốt cho các cơ quan từ trung ương đến địa phương thực hiện việc sắp xếp và chuyển giao chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, sẵn sàng đi vào hoạt động ngay từ thời điểm có quyết định của cơ quan có thẩm quyền về việc sắp xếp tổ chức bộ máy nhà nước bởi hiện tại cũng đã có một số cơ quan công bố và chính thức thực hiện việc sắp xếp tổ chức bộ máy nhà nước theo các phương án đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt.

Theo chinhphu.vn